

Työllisyys- ja yrityspalvelut

Näkökulmana kunta – maakunta yhteensovittaminen

Jarkko Huovinen



Kehittämisyhteisöjen kokoaminen

Paikkakunnan vetovoimaisuus (asukkaat, yritykset, matkailijat):

- Maankäyttö, asuminen ja liikenne + tietoverkot
- Tapahtumat ja niiden edistäminen
- Palvelut ja sujuva arki
- Sivistys (engl. koul.) ja kulttuuri
- Visio tulevaisuudesta: uudistuminen ja kyky generoida elinvoimaa myös jatkossa

Paikalliset erityispiirteet huomioivien ratkaisujen löytäminen

Työllisyyttä ja innovaatioita edistävät hankinnat:

- Kaupunki innovaatioekosysteeminä – uudet alueet energiajärjestelmien, jätehuollon, älykkäiden rakenteiden jne. testausalustana (preferenssi laajemmille markkinoille)
- Hankinnat toiminnan kehittämisen instrumenttina (palvelusetelit, markkinoiden huoltaminen, sosiaaliset kriteerit)

Innovaatioympäristöjen luominen

Elinkeinopolitiikka

- Yritysneuvonta
- Yritystoiminnan kehittämistä tukevat kehittämishankkeet
- Yritystontit ja toimitilat
- Alueen markkinointi
- Avoin data – yritystoiminnan alustana

Elinvoimainen kunta kasvun ja työllisyyden vahvistajana

Koulutuspolitiikka:

- Työelämän muuttuvia tarpeita vastaava koulutustarjonta – kuntien tavoitteellinen oppilaitosten omistajapolitiikka
- Korkeakouluyhteistyö: yliopistokeskukset, lahjoitusprofessuurit, hanketoiminta
- Yritysten ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyö
- Koulutuspaikat ja syrjäytymisen ehkäisy
- Englannin kielinen koulutus ja vetovoima

Tuki vaikeasti työllistyville:

- TYP –toiminta: yksilöllinen polku työmarkkinoille
- Kohtaanto – hankkeet piilotyöpaikkojen esiin kaivamiseksi ja tuki yrityksille palkkatuen hyödyntämisessä
- Työpajatoiminta
- Etsivä nuorisotyö
- Työttömyyden pitkittymisen ehkäisy äkillisen rakennemuutoksen tilanteissa – kehittämissyhtiöt keskeisiä
- Kaupunginosatyö segregaatien haittojen ehkäisemiseksi
- Asuntotarjonta, päivähoito, kotouttaminen jne.

Lainsäädännön antamat edellytykset (MRL, EU:n valtiontuki ja kilpailulaki, laki kasvupal., hankintalaki, kuntalaki jne.)

Rakennerahastot

Maaseuturahasto

AIKO-hankkeet

MAL- ja kasvusopimukset

Kasvupalvelut

LEADER

Muut rahoitusvälineet

Palvelukokonaisuudet (kasvupalvelun laaja määritelmä)



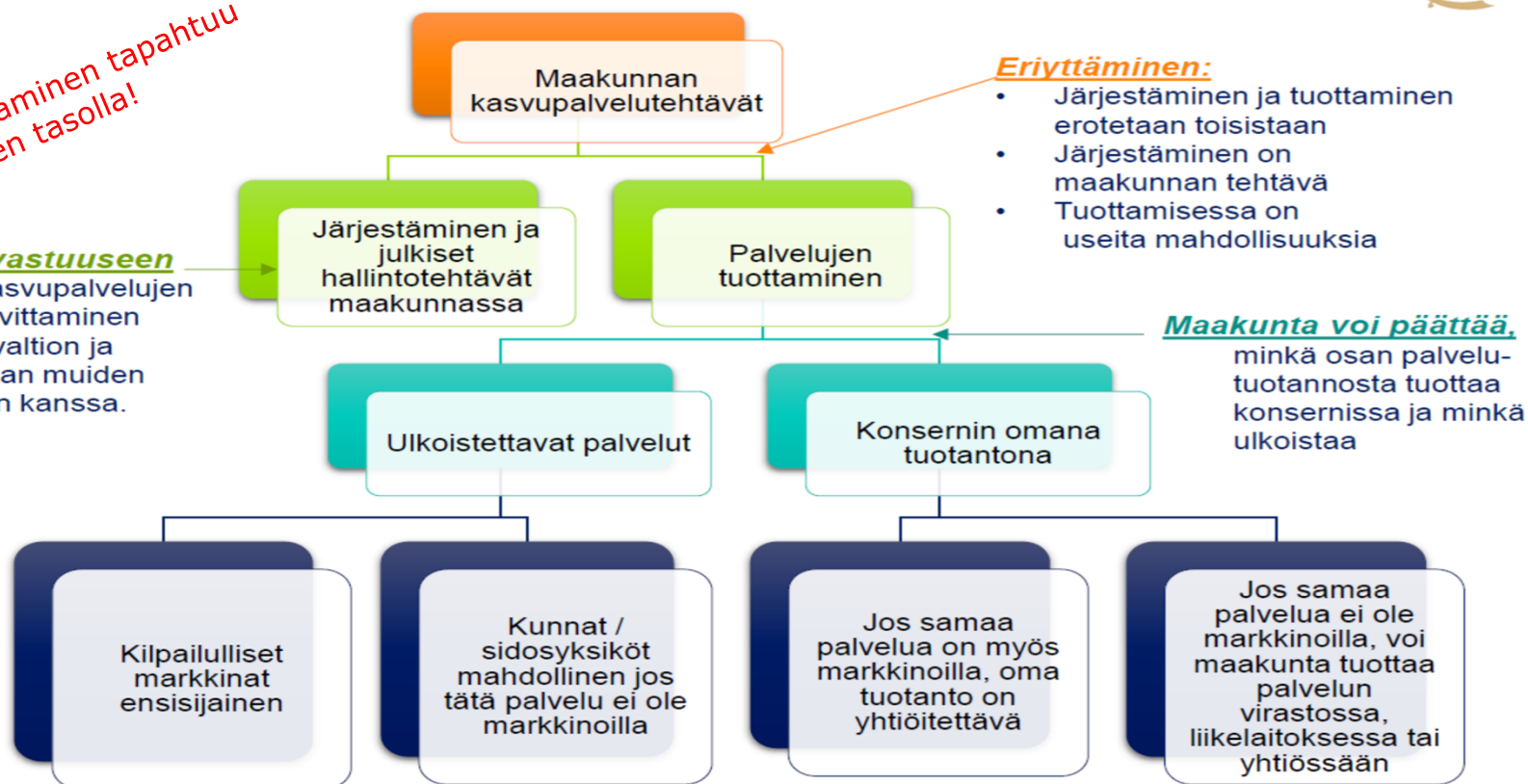
- **Tieto-, ohjaus- ja neuvontapalvelut**
 - Yritysten palveluntarpeiden kartoitus ja niiden mukainen neuvonta ja ohjaus palveluihin
 - Yritysten liiketoimintatilanteen, kasvun ja kansainvälistymisen tavoitteiden sekä kv-markkinamahdollisuuksien ymmärrys
 - Työnhakijoiden palveluntarpeiden kartoitus ja niiden mukainen neuvonta ja ohjaus palveluihin
- **Rekrytointipalvelut**
 - Yritysten ja muiden työnantajien rekrytointipalvelut sekä työnhakijoiden työhaun palvelut
- **Konsultointipalvelut**
 - Yritysten kasvun, uudistumisen ja kansainvälistymisen edistäminen
 - Henkilöasiakkaiden yritystoiminnan käynnistämisen tuki
 - Henkilöasiakkaiden uravaihtoehtojen selvittäminen
- **Rahoituspalvelut**
 - Lainat, rahoitukset, avustukset yrityksille
 - Tuet yritys- ja henkilöasiakkaille
 - Korvaukset henkilöasiakkaille
- **Osaamisen kehittämispalvelut**
 - Työnhakijoiden osaamisen kehittäminen työn, yrittäjyyden ja työmahdollisuuksien saamiseksi
 - Yritysten uudistumis-/muutostilanteiden tukeminen johdon ja henkilöstön osaamisen kehittämisen avulla
- **Kansainvälistymisen palvelut**
 - Yritysten tukeminen kansainvälistymisen edistämiseksi
 - Työvoiman kansainvälisen liikkuvuuden tuki
- **Innovaatioympäristön palvelut**
 - Innovaatioiden ja keksintöjen tukemiseen tarvittava tuki
 - Ulkomaisten ja kotimaisten yritysten alueelle sijoittumiseen tarvittavat toimet
 - Innovaatioympäristöjen kehittäminen ja avustukset yritystoimintaa edistävälle organisaatiolle

2 Järjestäjän ja tuottajan roolin erottaminen



Yhteensovittaminen tapahtuu järjestämisen tasolla!

Järjestämisvastuuseen kuuluu kasvupalvelujen yhteensovittaminen kunnan, valtion ja maakunnan muiden palvelujen kanssa.



Kasvupalvelupilotit tukemassa uusia järjestäjiä

- Hankkeet tukevat maakuntia ja palveluntuottajia uusiin toimintamalleihin siirtymisessä.
- Alueiden tarpeisiin ja tilanteisiin sopivia hankkeita, joilla otetaan ensimmäisiä askeleita kasvupalvelujen käyttöönottamiseksi.
- Tavoitteena myös kilpailullisten toimintamallien kokeilu ja markkinoiden herättely.
- Soveltuvien osien jatkumon rakentaminen työvoima- ja yrityspalvelujen alueellisten kokeilujen hyville käytännöille.
- Erilaisia sisältöjä (yritysassiakas, työnhakija-asiakas) ja toteutusmalleja (ostopalvelut, yrittäjäyys, kumppanuus, allianssi)
- Pilottien käynnistys loppuvuoden 2018 ja alkuvuoden 2019 välillä. Sopimuskaudet esim. 2020 loppuun (palvelujen jatkuvuus 2020)
- HE-luonnos julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden väliaikaista järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi lausunnoilla 5.3.–6.4. Annettu eduskunnalle 3.5.2018.

Mikä viranomaisen nyt hoitama palvelutuotanto voi siirtyä markkinoille



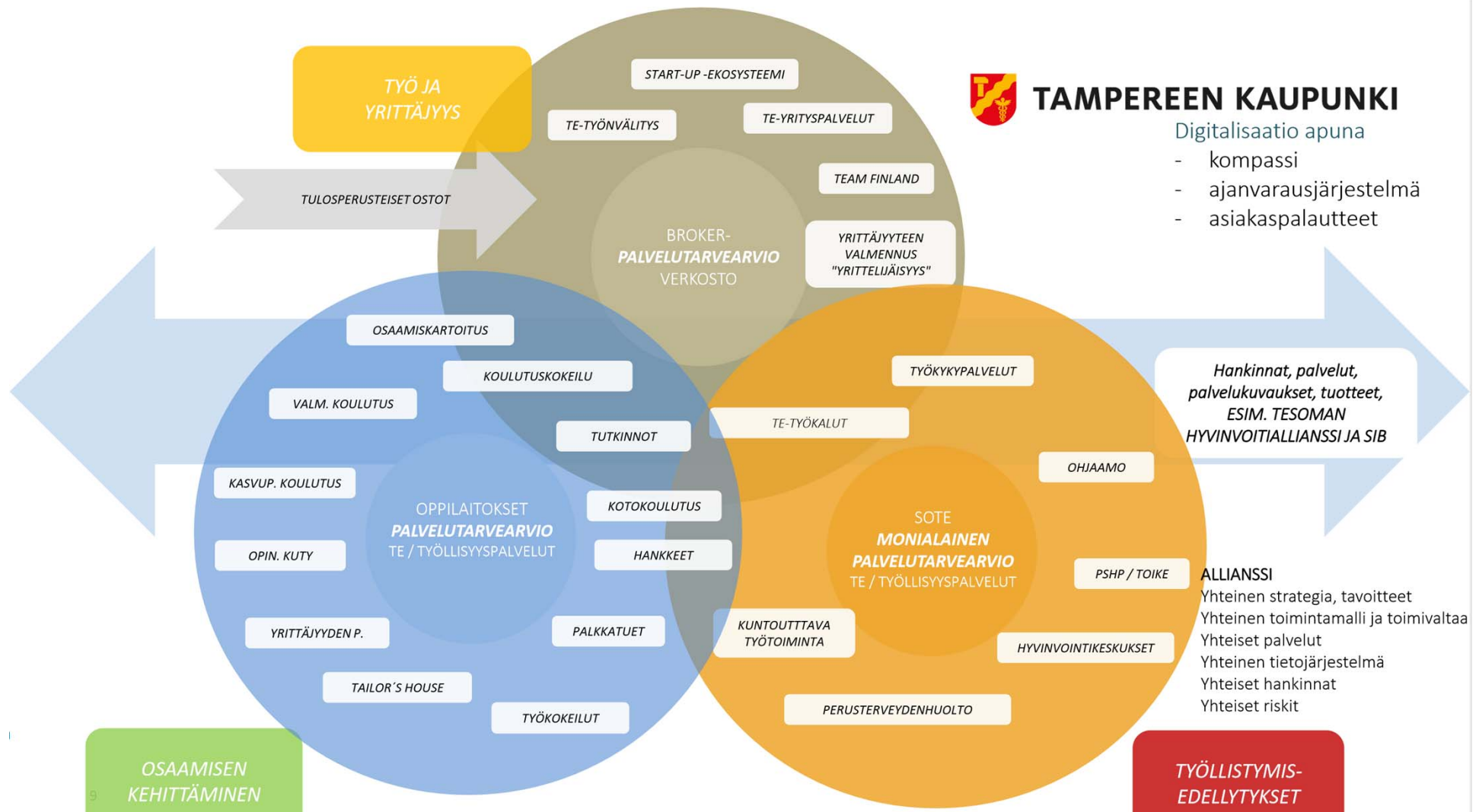
- Maakunta voisi julkisia rekrytointi- ja osaamisen kehittämispalveluja koskevan lakiluonnoksen mukaisesti antaa palveluntuottajan hoidettavaksi
 - **Rekrytointipalvelut*** (nykyisin "työnvälityspalvelut" ym.)
 - **Ammatinvalinta- ja uraohjaus***
 - Kasvupalvelukoulutus (nykyisin "työvoimakoulutus")
 - Asiakkaan palveluprosessiin liittyvät asiantuntija-arvioinnit
 - **Palvelutarpeen arviointi*** (vastaa nykyisiä työnhakijan haastatteluja)
 - **Palveluohjaus***
 - **Työnhakijan informointi työnhaun käynnistämisen yhteydessä***
 - **Työllistymissuunnitelman laatiminen ja seuranta***
- **Uusi ostopalveluna järjestettävä tehtävä tai ostopalvelujen käytön lisäämisen potentiaalia sisältävä tehtävä***
- Tehtävistä säädettäisiin laissa julkista rekrytointi- ja osaamisen kehittämispalveluista, jota koskeva hallituksen esitys annetaan kesäkuussa 2018



TAMPEREEN KAUPUNKI

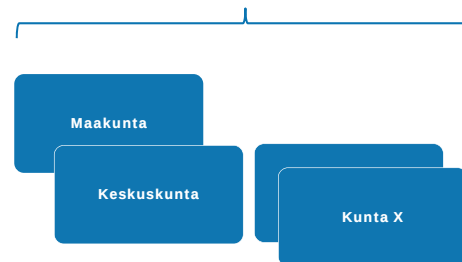
Digitalisaatio apuna

- kompassi
- ajanvarausjärjestelmä
- asiakaspalautteet



Strategiavaihe

Palvelun järjestäjät



Strategiavaihe

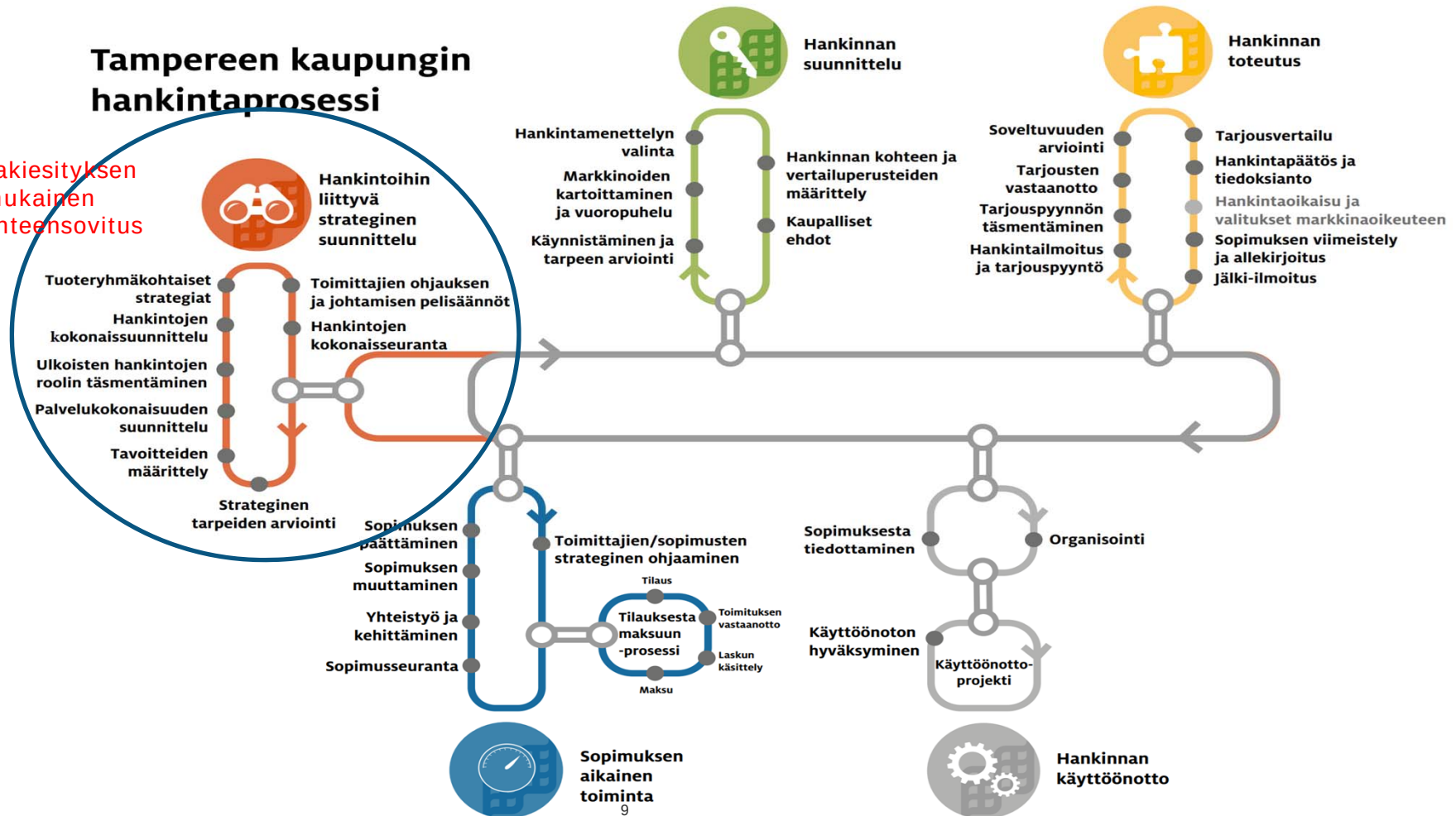
Palvelun järjestävät osapuolet sopivat järjestämisen periaatteista

- Palvelun tavoitteista ja reunaehdoista
- Järjestävistä osapuolista
- Palvelun rahoittamisesta
- Palvelun organisoinnista
- Hankittavista palveluista
- Yhteistoiminnan muodosta
- Palvelun riskien ja hyötyjen jakamisesta
- Palveluntuottajien hankinnan periaatteista (hankintamenettely)

> Päätös allianssin muodostamisesta ja hankinnan käynnistämisestä

Tampereen kaupungin hankintaprosessi

Lakiesityksen mukainen yhteensovitus



Allianssi

Pilotit (12), joissa toteutusmuotona allianssi:

- Pirkanmaa (Järjestämisen ja tuottamisen pilotti)
 - Satakunta (Ratkaisuja työllistymiseen)
 - Häme (KOTO-pilotti)
 - Kaakkois-Suomi (Kaakkois-Suomen yrityspalveluiden sopimusmallit)
 - Etelä-Savo (Kasvupalveluiden ja soten yhdyspinnat ja tulevaisuuden palvelut rakenteellisen työttömyyden alentamiseksi)
 - Pohjois-Savo (Pohjois-Savon kasvupalvelukokeilu)
 - Keski-Suomi (Hallittu siirtymä kasvupalveluun)
 - Etelä-Pohjanmaa (Työllistymisen palveluallianssi Seinäjoella)
 - Pohjois-Pohjanmaa (Yhteistyöstä yhteiseen tekemiseen)
 - Pohjois-Karjala (Osuva malli –työttömien henkilöasiakkaiden kasvupalveluiden järjestäminen ja tuottaminen)
 - Kainuu (Kopakka – Kuntoon oikeilla palveluilla koko Kainuussa)
 - Lappi (Osaajia yritysten tarpeisiin)
- *Valmistelussa ollaan eri vaiheissa (allianssimallin yhteistyöverkosto on luotu, käynnistetty yhteinen tavoitteenasettelu ja toiminnan suunnittelu - idea/suunnitteluvaihe käynnissä/aloitetaan keskustelut allianssikumppaneiden kanssa).*

Ajankohtaista kasvupalveluista

- Alke- ja kasvupalvelulaki eduskuntakäsittelyssä (sisältölait myöhemmin), ei anna kunnille roolia järjestämiseen liittyen
- Allianssi strategista hankintayhteistyötä – kuntien elinvoimapalveluiden ja kasvupalveluiden yhteensovittaminen perustuu yhteiseen tavoitteeseen ja näkemykseen toimenpiteistä ja resurssien kohdentamisesta
- Muutos lakiin julkisista työvoima- ja yrityspalveluista (JTYP) valiokuntakäsittelyssä, mahdollistaa kaupallisten toimintamallien laajentamisen (2019)
- Kasvupalvelupilotit (21 kpl) vuoden 2019 alusta
- Työllisyyskokeilujen kaltainen kuntien rooli ei mahdollinen JTYP –lain eikä kasvupalvelulain mukaan
- Kasvupalveluiden tiedonhallintalaki (valmistelussa): Kunta saa Kelasta listan 200 päiväisistä, mutta ei mitään tietoa palveluhistoriasta, joka auttaisi kohdentamaan toimenpiteitä - ei anna mahdollisuutta yhteensovittamiseen (ennakoivat toimet / reaktiiviset toimet)
- Esitys kasvupalveluvirastosta: ict –järjestelmät ja maksatus (lausunnot tem:lle kesäkuussa ... eduskuntaa syksyllä??)
- Kansliapäällikköryhmä hakee nopeavaikutteisia toimia työttömyyden kovan ytimen ongelmiin (budjetti 2019)
- Omaehtoisen työnhaun malli – Tem pyytää lausuntoja 24.8. mennessä